

Prázdná slova vládní klimatické politiky nevedou ke snižování emisí ani k plnění dalších závazků Pařížské dohody

Tisková zpráva Social Watch, Klimatické koalice a Centra pro dopravu a energetiku

Praha (30. září 2020): [Neziskové organizace dnes představily nové analýzy](#) klimatické politiky ČR a jejího naplňování. Česko podle nich selhává ve snižování emisí a neplní své závazky vyplývající z Pařížské dohody. Zástupci a zástupkyně organizací uvedli řadu doporučení pro průmysl, energetiku, péči o krajinu, odpadové hospodářství, nebo spravedlivou transformaci uhelných regionů. Vyjádřili také podporu rychlejšímu tempu snižování emisí v EU a ukázali možnosti, jak by ČR mohla přispět k jeho dosažení. Českou vládu vyzvali, aby v Bruselu neblokovala návrh na minimálně 55% redukci emisí skleníkových plynů do roku 2030.

Pařížskou dohodu Česko ratifikovalo v roce 2017. Společně s většinou zemí světa se tím zavázalo držet růst globální teploty pod kritickou hranicí, jejíž překročení by pro lidstvo mělo katastrofální následky. Ve stejném roce vláda přijala také klíčový strategický dokument Politika ochrany klimatu v ČR, který navrhuje čtyři desítky konkrétních opatření pro snížení emisí skleníkových plynů.

Michaela Pixová z Klimatické koalice k dosavadním výsledkům české vlády uvádí: „*Podrobný pohled na aktivity Česka v ochraně klimatu přináší velmi znepokojivé důkazy o tom, že vláda tomuto obrovskému globálnímu riziku stále ještě nepřikládá patřičnou vážnost. Tím, že nedostatečně usiluje o dodržování závazků Pařížské dohody a vykazuje slabé výsledky i v naplňování své vlastní strategie ochrany klimatu, poškozují zájmy obyvatel této země, které de facto vydává napospas nejisté a velmi nebezpečné budoucnosti.*”

Organizace sdružené v Social Watch a Klimatické koalici vydaly monitorovací zprávu, která poukazuje na zmatečné a kontraproduktivní kroky české vlády při naplňování závazků Pařížské dohody. Česko selhává ve všech klíčových oblastech. Nejen že příliš pomalu snižuje vlastní emise, ale v ambiciózních snahách o přechod ke klimatické neutralitě blokuje i zbytek Evropské unie.

Namísto podpory zdravých ekosystémů v Česku přetrvávají špatné postupy v zemědělství i lesním hospodářství. V důsledku toho se česká krajina

nedostatečně adaptuje na nové klimatické podmínky, proměňuje se v neúrodnou polopoušť bez schopnosti zadržovat vodu a stává se zdrojem dalších emisí.

Slabá je také podpora spravedlivé transformace uhelných regionů. Kristina Zindulková z Asociace pro mezinárodní otázky vysvětluje: „Pro spravedlivou transformaci je klíčový regionální rozvoj uhelných krajů a vytvoření férových podmínek ve spolupráci s horníky a hornickými odbory. I přes existenci programu Re:start, který přerozděluje evropské fondy do uhelných regionů, se do nich však nedaří v přepočtu na obyvatele dostat výrazně více prostředků než do ostatních krajů. Obchodem s emisními povolenkami z nich navíc odtékají příjmy uhelných společností. Proto je nutná výrazně vyšší podpora, než jaké se jim v současnosti dostává, a zajištění lepšího využití dostupných finančních zdrojů z dotací.“

Nedostatečnou pomoc pak Česko poskytuje nejen strukturálně postiženým regionům na svém území, ale také rozvojovým zemím, jimž v poměru ke svému HDP posílá jeden z nejmenších finančních příspěvků na pomoc s klimatickou krizí ve srovnání s ostatními vyspělými zeměmi, které k tomu zavazuje Pařížská dohoda.

EMISE SKLENÍKOVÝCH PLYNŮ V ČR PODLE SEKTORŮ DETAILNĚ

Celkové emise ČR za rok 2018

Druhá publikace Klimatické koalice a Centra pro dopravu a energetiku reviduje naplňování vládní strategie ochrany klimatu v Česku a navrhuje doporučení pro její aktualizaci. Ta nejdůležitější se týkají novely lesního zákona, úspory energie, rozvíjení kapacit železniční sítě pro nákladní dopravu, nebo též revize vládního postoje k tzv. antifosilnímu zákonu. S tím by měla mimo jiné pomoci i Uhlerná

komise – do konce tohoto roku má totiž doporučit konkrétní datum konce těžby a spalování uhlí u nás.

“Důkladná evaluace Politiky ochrany klimatu v ČR ukázala, že po třech letech od jejího přijetí jsou ze čtyřiceti opatření a doporučení uspokojivě plněny pouze čtyři. Nelze se tedy divit, že až do příchodu pandemie české emise skleníkových plynů zatvrzele odmítaly klesnout,” uvedl Tomáš Jungwirth z Centra pro dopravu a energetiku.

Politika ochrany klimatu v ČR (POK ČR) je strategický dokument, který má potenciál zalomit českou emisní křivku směrem dolů a napravit škody napáchané v našich lesích i zemědělské krajině. Většina opatření uvedených v POK ČR se ale ve skutečnosti naplňuje pouze z části, nebo vůbec. Ministerstva se ke své odpovědnosti nehlásí a nejdůležitější nástroje, které mohly přinést opravdovou změnu, vláda smetla ze stolu. Koncepce ochrany klimatu tak zůstává jen nenaplněným plánem a prázdnými slovy na papíru.

Podle stanoviska, které Klimatická koalice nedávno zaslala českým zákonodárcům, je pro ochranu klimatu a soulad s cíli Pařížské dohody klíčové snižování emisí zejména v nadcházející dekádě. Současná 40% redukce emisí do roku 2030 by měla být na celounijní úrovni navýšena ideálně na 65%. Jako nejpravděpodobnější se zatím jeví nedávno zveřejněný návrh Evropské komise na 55% redukci. I ten však česká vláda odmítá. Organizace sdružené v Klimatické koalici proto vládu ČR nabádají k odpovědnosti a k vyslovení podpory co možná nejvyššímu klimatickému cíli pro Evropskou unii jako celek.

[Videozáznam tiskové konference](#)

Kontakt pro novináře:

Nicole Princlová, CDE, nicole.princlova@gmail.com

Michaela Pixová, Klimatické koalice, micheala.pixova@klimatickakoalice.cz,
777 145 003